

Ngành Công Thương Đồng Nai: Một năm nhìn lại

LÊ VĂN DÀNH

Tỉnh ủy viên, Giám đốc Sở Công Thương

Sau hơn 30 năm xây dựng và phát triển, từ một nền kinh tế nông nghiệp lạc hậu, Đồng Nai đã vươn lên trở thành một trong những tỉnh có GDP bình quân đầu người cao nhất cả nước và có tốc độ tăng trưởng kinh tế bình quân đạt khoảng 12,8%/năm. Đóng góp vào sự phát triển chung đó có phần quan trọng của ngành Công nghiệp, Thương mại Đồng Nai.

Nhìn lại năm 2011

Năm 2011, ngành Công Thương Đồng Nai đã đạt được những thành quả rất đáng trân trọng, nhất là trong bối cảnh giá cả biến động phức tạp, chỉ số giá tiêu dùng ở Đồng Nai tăng ở mức cao (17,2%), đời sống của nhân dân, nhất là công nhân trong các KCN và những người có thu nhập thấp bị ảnh hưởng mạnh.

Về GTSXCN, Đồng Nai đạt 120.565 tỷ đồng, tăng 17,4% so cùng kỳ và xấp xỉ 100% kế hoạch năm, trong đó, GTSXCN khu vực quốc doanh đạt 12.703 tỷ đồng, tăng 2,1% so cùng kỳ; GTSXCN khu vực ngoài quốc doanh đạt 15.677 tỷ đồng, tăng 22%; GTSXCN khu vực ĐTNN đạt 92.186 tỷ đồng, tăng 18,7% so cùng kỳ. Có 9/9 nhóm ngành công nghiệp tăng so cùng kỳ gồm: Ngành Khai khoáng và sản xuất VLXD chiếm 5%, tăng 9,9%; Ngành Chế biến nông sản thực phẩm chiếm 24%, tăng 18,6%; Ngành Dệt, may và Da giày chiếm 25%, tăng 24,2%; Ngành Chế biến gỗ, tre chiếm 6%, tăng 20%; Ngành Giấy, xuất bản chiếm 2%, tăng 7,8%; Ngành Hóa chất, cao su và plastic chiếm 12%, tăng 14,2%; Ngành Cơ khí chiếm 14%, tăng 15,4%; Ngành Điện- Điện tử chiếm 9%, tăng 8,2%; Ngành công nghiệp điện, nước chiếm 1%, tăng 33% so cùng kỳ. Tính theo ngành công nghiệp cấp 2, có 24/25 ngành tăng so cùng kỳ, 01 ngành giảm là ngành sản xuất thiết bị văn phòng và máy tính, giảm 28% (chủ yếu do bị cạnh tranh với sản phẩm của Trung Quốc).

Năm 2011, tổng doanh thu bán lẻ hàng hoá và dịch vụ trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đạt 71.706 tỷ đồng, tăng 25,3% so cùng kỳ và đạt 104,3% kế hoạch năm (KH tăng trên 20% so cùng kỳ). Giá cả hàng hóa trên thị trường được kiểm chế, mức tăng chỉ số giá đã giảm dần từ tháng 6 năm 2011 và liên tục 6 tháng cuối năm có mức tăng dưới 1%.

Kim ngạch xuất khẩu năm 2011 đạt 9.833 triệu

Ông Lê Văn Dành, Tỉnh ủy viên, Giám đốc Sở Công Thương Đồng Nai

USD, tăng 30% so cùng kỳ và vượt 18,3% kế hoạch năm. Trong đó, kim ngạch xuất khẩu của doanh nghiệp Trung ương đạt 186 triệu USD, tăng 27,5%; của doanh nghiệp địa phương đạt 575 triệu USD, tăng 29,6%; của doanh nghiệp có vốn ĐTNN đạt 9.073 triệu USD, tăng 30,4% so cùng kỳ. Thị trường xuất khẩu của tỉnh, đứng đầu là châu Á (54% KNXX); thứ 2 là châu Mỹ (27% KNXX); thứ 3 là châu Âu (18% KNXX). Mặt hàng xuất khẩu đứng đầu là dệt may, giày dép, cà phê, gỗ và sản phẩm từ gỗ.

Kim ngạch nhập khẩu trên địa bàn tỉnh cả năm 2011 đạt 11.111 triệu USD, tăng 21% so cùng kỳ và vượt 15,6% kế hoạch năm. Trong đó, kim ngạch nhập khẩu của doanh nghiệp trung ương đạt 86 triệu USD, tăng 18,5%; của doanh nghiệp địa phương đạt 187 triệu USD, tăng 20,8%; của doanh nghiệp có vốn ĐTNN đạt 10.839 triệu USD, tăng 21,2% so cùng kỳ.

Song song với quy hoạch phát triển KCN (đến năm 2011 có 30 KCN được Chính phủ phê duyệt), Đồng Nai cũng sớm phát triển cụm công nghiệp. Đến cuối năm 2011, tổng số cụm công nghiệp đã được phê duyệt theo quy hoạch là 47 cụm, với tổng diện tích quy hoạch là 2.485 ha. Trong đó, tổng số cụm công nghiệp đang triển khai thủ tục đầu tư hoặc đã đầu tư hạ tầng là 40 cụm (32 cụm đã quy hoạch chi tiết), với tổng diện tích đã được quy hoạch là 2.101 ha.

Mặt khác, hệ thống phân phối bán lẻ của tỉnh cũng khá phát triển gồm: 03 trung tâm thương mại, 06 siêu thị và 216 chợ. Sự phát triển của các trung tâm thương mại, siêu thị trên địa bàn đã đáp ứng tốt nhu cầu mua sắm của người tiêu dùng theo hướng văn minh, hiện đại, đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm... Trong tổng số 216 chợ có 09 chợ hạng I; có 34 chợ hạng II và 173 chợ hạng III. Riêng khu vực nông thôn, có 160 chợ (33 xã điểm có 39 chợ nông thôn). Mạng lưới chợ nông thôn trên toàn

tình từng bước đáp ứng nhu cầu mua bán của nhân dân, góp phần quan trọng vào việc lưu thông tiêu thụ các sản phẩm của địa phương.

Kế hoạch năm 2012 và các giải pháp thực hiện

Năm 2012 là năm thứ hai thực hiện các mục tiêu của Đại hội Đảng bộ tỉnh Đồng Nai lần IX và kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2011- 2015. Bối cảnh tình hình kinh tế thế giới có nhiều biến động khó lường, tình hình kinh tế trong nước gặp nhiều khó khăn, sẽ tiếp tục tác động đến việc xây dựng kế hoạch và thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế năm 2012.

Trong những năm qua, mặc dù ngành công nghiệp, thương mại Đồng Nai có bước phát triển nhưng nguồn nguyên liệu trong nước không đủ hoặc chất lượng, giá cả không đáp ứng được điều kiện của nhà sản xuất nên có tới 80% nguyên phụ liệu đưa vào sản xuất hàng năm phải nhập khẩu (hầu hết tập trung ở những ngành tạo ra giá trị gia tăng thấp như: dệt may, giày dép, thức ăn chăn nuôi). Mặt khác, Đồng Nai là một trong những tỉnh phát triển công nghiệp sớm, thu hút nhiều nhà đầu tư FDI, do đó, khi các doanh nghiệp này mở rộng sản xuất, mở thêm các chi nhánh tại tỉnh khác thì trụ sở chính vẫn tại Đồng Nai và tiếp tục là đầu mối nhập khẩu nguyên vật liệu, máy móc để vừa cung ứng cho nhu cầu trong tỉnh, vừa cung ứng cho các chi nhánh tại các tỉnh, thành phố trong cả nước. Việc nhập khẩu nguyên phụ liệu từ nước ngoài sẽ gây khó khăn cho doanh nghiệp khi thanh toán bằng ngoại tệ và chịu nhiều rủi ro về mặt tài chính (nhất là năm 2011 giá vàng, giá USD tăng liên tục). Do đó, việc giảm nhập siêu của các doanh nghiệp FDI Đồng Nai là rất khó, cần phải có chiến lược lâu dài và chính sách điều tiết vĩ mô hợp lý.

Vì vậy, dự báo năm 2012, tình hình công nghiệp, thương mại Đồng Nai sẽ phát triển với tốc độ thấp hơn năm 2011. Ngành Công Thương Đồng Nai xác định mục tiêu trong năm 2012 là: Tiếp tục duy trì tăng trưởng ngành công nghiệp, thương mại gắn với việc triển khai Chương trình chuyển dịch cơ cấu các ngành công nghiệp; Xây dựng giải pháp phát triển ngành công nghiệp hỗ trợ, đẩy mạnh xuất khẩu và hạn chế nhập siêu; Tập trung triển khai phát triển một số ngành, lĩnh vực dịch vụ trọng tâm của tỉnh. Hoàn thành tốt công tác quản lý nhà nước về công nghiệp, thương mại trên địa bàn tỉnh. Vì vậy, Sở Công Thương Đồng Nai đã đề ra các mục tiêu cụ thể sau:

Về công nghiệp, phấn đấu năm 2012, GTSXCN trên địa bàn tỉnh tăng khoảng 16,5-17%; Đến cuối năm 2012, phần đầu tỷ lệ số hộ có điện trong vùng quy hoạch trên địa bàn tỉnh trên 99% (khoảng 99,5%). Về thương mại, tổng mức bán lẻ hàng hoá tăng 22,5% so cùng kỳ. Kim ngạch xuất, nhập khẩu trên địa bàn tỉnh tăng 16-16,5% so cùng kỳ, trong đó, kim ngạch xuất khẩu tăng 16-17%.

Để những mục tiêu này trở thành hiện thực, ngành Công Thương Đồng Nai quyết tâm thực hiện 7 nhóm giải pháp sau:

1. Tăng cường công tác nắm tình hình khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp về cơ chế, chính sách, vốn, nguyên liệu vật tư sản xuất... Kịp thời tháo gỡ, tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho doanh nghiệp đẩy mạnh sản xuất và xuất khẩu, góp phần kiềm chế lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm an sinh xã hội.

2. Rà soát cơ chế chính sách, nhất là chính sách phát triển công nghiệp hỗ trợ nhằm tạo sự hấp dẫn thu hút các nguồn vốn xã hội cho đầu tư, phát triển. Triển khai thực hiện các quy hoạch, chương trình, đề án phát triển CN-TM. Đề xuất giải pháp phát triển một số ngành công nghiệp hỗ trợ; các ngành dịch vụ trọng tâm, có lợi thế của tỉnh. Phối hợp các sở, ban ngành liên quan có kế hoạch xúc tiến mời gọi đầu tư vào lĩnh vực công nghiệp công nghệ cao, công nghiệp hỗ trợ và dịch vụ chất lượng cao. Triển khai đầu tư hạ tầng phân khu, cụm chuyên ngành CNHT, KCN công nghệ cao.

3. Tăng cường phối hợp với địa phương và các sở, ngành liên quan nâng cao hiệu quả công tác dự báo thị trường, thông tin tuyên truyền các chính sách có liên quan lĩnh vực CN-TM, thực hiện tốt chế độ thông tin báo cáo.

4. Hướng dẫn, hỗ trợ các đơn vị tham gia chương trình bình ổn giá nhằm tạo thêm các điểm bán hàng trên địa bàn toàn tỉnh, gắn với việc phát triển, mở rộng thêm mạng lưới phân phối và tổ chức các đợt đưa hàng Việt về nông thôn, bán hàng có hỗ trợ cước vận chuyển, tạo điều kiện cho người dân tại các xã vùng sâu, vùng xa được mua hàng Việt đảm bảo chất lượng với giá khuyến mãi.

5. Đẩy mạnh công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm soát thị trường, quản lý giá cả, chống đầu cơ, găm hàng, nâng giá. Đảm bảo cung cầu hàng hóa, nhất là các hàng hóa thiết yếu phục vụ nhu cầu tiêu dùng cuối năm và dịp Tết Nguyên đán.

6. Nâng cao hiệu quả hoạt động xúc tiến thương mại, hỗ trợ doanh nghiệp phát triển thị trường trong và ngoài nước. Tổ chức đoàn trao đổi, học tập kinh nghiệm về bình ổn giá tại một số tỉnh, thành và tại Thái Lan. Xúc tiến hỗ trợ doanh nghiệp, HTX, CLB năng suất cao, hộ nông dân tiêu thụ nông sản thực phẩm vào các hệ thống phân phối hiện đại. Tuyên truyền vận động nhân dân tích cực hưởng ứng rộng khắp cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”.

7. Thực hiện cải cách hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin trong cải cách hành chính, bảo đảm tính hiệu quả, nhanh chóng và chính xác. Triển khai mạnh các chương trình, kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực của ngành, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao, lao động có kỹ thuật tay nghề, hỗ trợ và khuyến khích các doanh nghiệp đổi mới công nghệ, nâng cao năng lực sản xuất.

Ngành công nghiệp, thương mại sẽ tiếp tục giữ vai trò, vị trí then chốt trong phát triển kinh tế của tỉnh nhà. Tin rằng, với những định hướng đúng đắn, các giải pháp được triển khai quyết liệt sẽ góp phần vào sự phát triển kinh tế của Tỉnh năm 2012 và những năm tiếp theo. ❖